

: 2023-M/01-87-1501 15/09/2023

: Gıda ile Temas Eden Geri Dönüştürülmüş Plastik Konu

ODALARA 2023/87 SAYILI GENELGE

TESK'in 14/09/2023 tarihli ve 2023/105 sayılı genelgesi İlgi:

Türkiye Esnaf ve sanatkarları Konfederasyonu'nun genelgesi ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve ilgili esnaf ve sanatkârlarımıza duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

Birlik Başkanı

Ek: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'nun genelgesi (6 syf)

FEDERASYONLAR Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonu

Federasyonu
Türkiye Madeni Eşya
Sanatkarları Federasyonu
Türkiye Ağaç İşleri Esnaf ve
Sanatkarları Federasyonu
Türkiye Kahveciler,
Kiraathaneciler, Büfeciler
Federasyonu
Türkiye Elektrik, Elektronikve
Benzerleri Teknisyenleri
Esnaf ve Sanatkarları
Federasyonu
Türkiye Terziler,
Konfeksiyoncular ve Giyim
Sanatkarları Federasyonu
Türkiye Berberler ve

Kuaförler

Federasyonu Türkiye Berberler ve Kuaförler Federasyonu Türkiye Lokantacılar, Kebapcilar, Pastacilar ve Tatlicilar Federasyonu Türkiye Umum Ayakkabıcılar Federasyonu Türkiye Firincilar Federasyonu Türkiye Kasaplar, Besiciler Et ve Et Urünleri Esnaf ve Sanatkârları Federasyonu Türkiye Sebzeciler, Meyveciler Sevvar Pazarcılar Esnaf ve Sanatkârları Federasyonu ESNAF VE SANATKARLAR

•Adana • Adiyaman • Afyon•Ağrı•Amasya •Ankara•Antalya•Aydin• Balikesir•Bilecik•Bingöl

ODALARI BIRLIKLERI

Bitlis Bolu Burdur Bursa
 Canaldrala Canting Corum

Çanakkale • Çankin • Çorum
 Denizli • Diyarbakır • Edirne

•Elazig•Erzincan•Erzurum •Eskişehir•Gaziantep

Kars • Kastamonu • Kayseri
 Kirklareli • Kirşehir • Kocaeli

•Konya•Kütahya•Malatya
 •Manisa •K.Maraş•Mardin
 •Giresun•Gümüşhane

Hakkari Hatay Isparta
 Icel Istanbul istanbul
 (Bil. Mad. Eşya) izmir

•Konya•Kütahya•Malatya •Manisa •K.Maraş•Mardin

•Muğla•Muş•Nevşehir
 •Niğde•Ordu•Rize•Sakarya
 •Samsun•Siirt•Sinop•Sivas

Tekirdağ • Tokat • Trabzon
 Tunceli • Şanlıhurfa • Uşak

Kirnkkale Batman Şırnak
 Bartin Ardahan İğdir

Yalova
 Karabük
 Kilis
 Osmaniye
 Düzce

TESK, yöneticileri en alt birimden itibaren yargı gözetinininde yapılan demokratik seçimlerle işbaşına gelen bağimsiz 13 mesleki Federasyon, 82 Birlik, 3008 Oda, 491 meslek dalıyla ülke düzeyinde ve yaklaşık iki milyon üyeye sahip en büyük sivil toplum kuruluşudur.

TÜRKİYE ESNAF VE SANATKARLARI KONFEDERASYONU AR-GE MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 54826179-611.99-93/105

14.09.2023

Konu: Gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik

BİRLİKLERE 2023/105 SAYILI GENELGE

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü'nün 12.09.2023 tarihli ve E-79668890-740-00088934226 sayılı ekli resmi yazısında, gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin insan sağlığına uygun olmasına yönelik 282/2008 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün sonradan geliştirilmiş geri dönüşüm teknolojilerini içermemesi nedeniyle mevcut düzenlemenin güncellenmesi ihtiyacının doğduğu ve bu çerçevede, 282/2008 Sayılı Komisyon Tüzüğü'nün yerini alan 2022/1616 Sayılı Komisyon Tüzüğünün 10 Ekim 2022 tarihinde yürürlüğe girdiği bildirilmiştir.

Bu Tüzük kapsamında; gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin AB pazarına giriş koşulları ve insan sağlığı açısından uygun görülen geri dönüşüm teknolojilerine ilişkin kurallar getirildiği belirtilerek buna bağlı, 10 Temmuz 2023 tarihinde yürürlüğe giren mevzuatın IV. Bölümünde yer verilen koşulları karşılayan yeni geri dönüşüm teknolojisi (novel technology) ile üretilenler hariç, yalnızca mevzuatta listelenen geri dönüşüm teknolojileri (EK 1) ile üretilmiş olan geri dönüştürülmüş plastiğin AB pazarına girişine yönelik düzenleme kapsamında, 10 Ekim 2024 tarihinden itibaren plastik girdinin ön işlem süreçleri ile toplama süreçlerine ilişkin gerçekleştirilmesi zorunlu olan kalite kontrol sistemlerinin üçüncü taraflarca sertifikalandırılması gerektiği ifade edilmiştir.

Ticaret Bakanlığının internet sitesinde yer alan mevzuata ilişkin özet bilgi notuna https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/ab-dongusel-ve-surdurulebilir-sanayi-politikalari/gida-ile-temas-eden-geri-donusturulmus-plastik-materyallere-iliskin-komisyon-tuzugu adresinden ulaşılabilmektedir.

Bilgilerinizi ve bağlı odalarınız aracılığıyla ilgili esnaf ve sanatkarlara duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

🖁 e-imzalıdır

& e-imzalıdır

Soner BEKTAŞ Genel Sekreter V. Bendevi PALANDÖKEN Genel Başkan

EKLER: 1. Gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallere ilişkin komisyon tüzüğü.pdf

TESK., Avrupa Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Sanatkârlar Birliği (UEAPME-Brüksel - Belçika) Uluslararası Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Sanatkârlar Birliği (IACME-Cenevre-Isviçre), üyesidir. Türkiye Arastırma ve is Dünyası Kuruluşları Kamu - Özel Kesim Ortaklığı Brüksel Ofisi (TURBO-ppp) kurucularındandir.

CONFEDERATION OF TURKISH CRAFTSMEN AND TRADESMEN®KONFÖDERATION DES TÜRKISCHEN HANDWERKS UND KLEINGEWERBES®CONFÉDÉRATION DES ARTISANS ET DES COMMERÇANTS DE TURQUIE

Tunus Cadddesi No: 4 06680 Bakanlıklar/ANKARA Tel: 0312 418 32 69 Faks: 0312 425 75 26 e7db3636763c4536b37f1b0442c19d42

info@tesk.org.tr www.tesk.org.tr tesk.evrak@hs01.kep.tr Bilgi İçin: ruveyda@tesk.org.tr

BELGENİN ASLI ELEKTRONİK İMZALIDIR

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

: E-79668890-740-00088934226

Konu : Gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş

plastik

DAĞITIM YERLERİNE

Malumları olduğu üzere, gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin insan sağlığına uygun olmasına yönelik 282/2008 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün sonradan geliştirilmiş geri dönüşüm teknolojilerini içermemesi, söz konusu düzenlemenin güncellenmesi ihtiyacını doğurmuş, bu çerçevede, 282/2008 Sayılı Komisyon Tüzüğü'nün yerini alan 2022/1616 Sayılı Komisyon Tüzüğü 10 Ekim 2022

Anılan Tüzük kapsamında, AB gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin AB pazarına giriş koşulları ve insan sağlığı açısından uygun görülen geri dönüşüm teknolojilerine ilişkin kurallar getirilmiştir. Bu itibarla, 10 Temmuz 2023 tarihinde yürürlüğe giren, mevzuatın IV. Bölümünde yer verilen koşulları karşılayan yeni geri dönüşüm teknolojisi (novel technology) ile üretilenler hariç, yalnızca mevzuatta listelenen geri dönüşüm teknolojileri (EK I) ile üretilmiş olan geri dönüştürülmüş plastiğin AB pazarına girişine yönelik düzenleme kapsamında, 10 Ekim 2024 tarihinden itibaren plastik girdinin ön işlem süreçleri ile toplama süreçlerine ilişkin gerçekleştirilmesi zorunlu olan kalite kontrol sistemlerinin üçüncü

Bakanlığımız internet sitesinde https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/ab-dongusel-ve-surdurulebilir-sanayi-politikalari/gida-ile-te ver alan mas-eden-geri-donusturulmus-plastik-materyallere-iliskin-komisyon-tuzugu linkinden ulaşılması

Bilgilerini rica ederim.

Bahar GÜÇLÜ Bakan A. Genel Müdür Yardımcısı

Ek: Gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik not

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

830D6EEB-A4A1-4B46-8DFB-B978BB09ACCA

Adres: Söğütözü 2176. sok No:63 06510 Çankaya Ankara

Telefon No: 0312 204 90 23 Faks No: .

e-Posta: berrakt@ticaret.gov.tr İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys

Ayrıntılı bilgi için: ELİF BERRAK TAŞYÜREK Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 204 90 23

Dağıtım:

Türkiye İhracatçılar Meclisine Dış Ekonomik İlişkiler Kuruluna Türk Sanayici ve İşadamları Derneği Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Genel Sekreterliği Türkiye Müteahhitler Birliğine Uluslararası Yatırımcılar Derneği Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonuna

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

830D6EEB-A4A1-4B46-8DFB-B978BB09ACCA

Adres: Söğütözü 2176. sok No:63 06510 Çankaya Ankara

Telefon No: 0312 204 90 23 Faks No: . e-Posta: berrakt@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr KEP Adresi:

https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys

Ayrıntılı bilgi için: ELİF BERRAK TAŞYÜREK

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 204 90 23

T.C. Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdürlüğü AB Tek Pazar ve Yeşil Mutabakatı Dairesi

GIDA İLE TEMAS EDEN GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ PLASTİK MATERYALLERE İLİŞKİN KOMİSYON TÜZÜĞÜ 2022/1616

Avrupa Plastik Stratejisi (2018) kapsamında geri dönüştürülmüş plastik kullanımının artırılması amaçlanmakta olup, plastik ambalajların %50'si gıda ile temas eden plastik ambalajlardan oluşmaktadır. Gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin insan sağlığına uygun olmasına yönelik 282/2008 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün sonradan geliştirilmiş geri dönüşüm teknolojilerini içermemesi, söz konusu düzenlemenin güncellenmesi ihtiyacını doğurmuştur.

Bu çerçevede, 282/2008 Sayılı Komisyon Tüzüğü'nün yerini alan 2022/1616 Sayılı Komisyon Tüzüğü 10 Ekim 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Anılan Tüzük kapsamında AB gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik materyallerin pazara giriş koşulları ve geri dönüşüm teknolojilerine ilişkin kurallar getirilmektedir.

Mevzuat kapsamında, gıda ile temas eden geri dönüştürülmüş plastik ambalajların insan sağlığına uygun olması, gıdanın yapısında bozulmaya yol açmaması amacıyla **geri dönüşüm teknolojilerine** ilişkin kurallar belirlenmiş, uygun bulunan geri dönüşüm teknolojileri mevzuatın I Sayılı Ekinde açıklanmıştır. Buna göre, mevzuatta listelenen teknolojiler:

- Tüketim sonrası mekanik PET geri dönüşümü: sürece ilişkin yetki gerektirmektedir.
- Kapalı ve kontrollü zincirlerde bulunan ürünlerin (süpermarketlerde kullanılan plastik ürünler gibi) geri dönüşümü: geri dönüşüm planı gerektirmektedir.

Genellikle belediye atıkları ile toplanan plastikten elde edilen yüksek yoğunluklu polietilenden (HDPE) geri dönüştürülmüş plastiklerin gıda ile temasa uygunluğu onaylanmamış olup, söz konusu ürünlerin AB pazarına arzı mümkün değildir.

Geri dönüşüm kapsamında yeterli arınma oranına ulaşılmasının, geri dönüştürülecek materyalin özelliğine, geri dönüşüm sürecine göre farklılık arz etmesi halinde söz konusu geri dönüşüm teknolojisinin Komisyon tarafından onaylanması gerekecektir. Bu durumda ilgili üye ülkede bulunan yetkili otoriteye geri dönüşüm yöntemine ilişkin teknik dosya ile başvuru yapılması gerekecektir. Yetkili otorite 6 ay içinde (+6 ay) hazırlayacağı görüş esas alınarak Komisyon tarafından ilgili geri dönüşüm teknolojisinin onaylanması mümkün olabilecektir.

Anılan yetkilendirme sürecinde, Avrupa Gıda Sağlığı Otoritesi (EFSA) tarafından hazırlanan geri dönüşüm süreçlerinin insan sağlığı açısından güvenliğinin değerlendirilmesi kriterleri esas alınacak ve başvurulara ilişkin Komisyona görüş hazırlanacaktır.

AB pazarına arz için EK I'de yer alan geri dönüşüm teknolojilerinin kullanımı kural olarak belirlenmiş olsa da yeni geri dönüşüm teknolojilerinin gelişiminin (novel technologies) desteklenmesi amacıyla, söz konusu teknolojilerin değerlendirme ve uygun görülme süreçlerine

¹ Bu mevzuat hükümleri, Gıda ile Temas eden Plastik Materyallere ilişkin 10/2011 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün 5.maddesinde yer alan onaylanmış içeriklerin üretiminde atık kullanımı durumuna uygulanmayacaktır.

ilişkin de detaylı kurallar belirlenmiştir. Bu çerçevede, yeni bir teknolojiye ilişkin değerlendirme süreci Komisyon tarafından başlatılabileceği gibi, teknoloji geliştiricisi tarafından da Komisyona başvuru yapılabilmektedir.

I Sayılı EK'te yer almasına ve yeni geri dönüşüm teknolojisi olarak uygun görülmesine rağmen, üye ülkenin başvurusu veya Komisyonun inisiyatifi ile teknolojinin insan sağlığına uygunluğu değerlendirmeye alınabilecek olup, ilgili ürünlerin AB pazarına girişinin durdurulmasına karar verilebilecektir.

Gıda ile temas eden **geri dönüştürülmüş plastik materyallerin AB pazarına arz edilebilmesi için** mevzuatın 6, 7 ve 8. Maddesinde yer alan koşulların sağlanması gerekmektedir. (Yeni geri dönüşüm teknolojisi kullanılarak üretilen geri dönüştürülmüş plastik için koşullar Md 10-13'de belirlenmiştir.)Bu kapsamda:

- EK I'de yer alan geri dönüşüm teknolojisinin kullanılması veya yeni geri dönüşüm teknolojisi olarak onaylanmış olması,
- Zararlı atıklar ile karışmayacak ve kontaminasyonu asgari düzeye indirecek şekilde ayrı toplanmış olma gibi toplama koşullarını karşılaması, (Md. 6)

Buna göre 6. Maddenin 1. Fıkrasında, plastik atıkların taşıması gereken kriterler aşağıda belirlenmiştir.

- (i)Belediye atıkları, restoran veya gıda işletmelerinden elde edilen plastik atıkların yalnızca gıda ile temasa yönelik olması,
- (ii) Gıda ile temas eden plastik ürünlere ilişkin 10/2011 sayılı Tüzüğe uygun üretilmiş plastiklerin atıklarından oluşması
- (iii) Ayrı toplama süreçlerine tabii olması,
- (iv) Kirlilikten arındırma sürecini bozacak düzeyde farklı plastik materyal içermemesi (kapak, etiket vs)

Ayrı toplama kriterinin karşılanması için aynı maddenin 2. Paragrafta listelenen kriterlerden en az birinin karşılanması gerekmektedir

- (i) Yanlızca plastik materyallerden oluşan atık konteynerlarında toplanması
- (ii) Diğer ambalaj atıkları ile toplanan atıklar için belirlenen kriterler
 - (a) sadece zararlı olmayan atıkların toplanması
 - (b) atık toplama ve ayrıştırma sisteminin 1. Maddede listede belirlenen krtierleri karşılamaya uygun ve kirlenme riskini asgari düzeye indirecek şekilde tasarlanmış olması
- Plastik atığın toplama ve ön-işleme süreçlerinde 6. Maddenin 1 ve 2. Fıkralarında listelenen koşulları sağlayacak kaliteye ve izlenebilirliğe ulaşmasını temin etmek üzere kalite kontrol sistemlerinden geçmiş olması, kalite kontrol sistemlerinin üçüncü taraf denetimleri ile sertifikalandırılmış olması, (Md. 6)
- Kirlilikten arındırma süreçlerinin mevzuatta belirlenen koşullara uygun olması,
- Ürünün kalitesi, imalat sürecine ilişkin gerekli belgelendirmeye sahip olması, (Md.7)
- Geri dönüştürülmüş plastiğin geri dönüştürülmüş plastik materyale dönüşümü ve kullanımı için 5. Maddede yer alan belgelendirme, bilgilendirme ve etiketleme kriterlerinin karşılanması (Md. 8)
- Plastik atıkların kirlenme oranını asgari düzeye indirmek ve geri dönüştürülebilirliğini artırmak amacıyla toplanma ve geri dönüştürülmesine ilişkin Md.9'da sıralanan

koşullara uygun bir geri dönüşüm planı (*recycling schemes*) tesis edilmesi halinde Md. 6, 7 ve 8'de yer alan koşullar aranmayacaktır.

Geri dönüştürülmüş plastiğin **uygunluk beyanı** (declaration of conformity) taşıması, (29.madde uyarınca geri dönüşüm yapanların III nolu ekte yer alan şablona uygun şekilde uygunluk beyanı vermesi gerekmekte olup, söz konusu belge geri dönüştürülmüş plastiğin 2022/1616 sayılı mevzuata uygun şekilde gıda ile temas için kullanıma yönelik materyalin dönüşüm koşulları, uygulanan geri dönüşüm teknolojisi dikkate alınarak işleme gerekliliklerini içerir. Aynı şekilde dönüştürücülerin de kullanıcılar için uygunluk bildirimi belgesi sunması gerekmektedir.)

Geri dönüşüm teknolojileri, geri dönüştürücüler, geri dönüşüm süreçleri, geri dönüşüm planları ve kirlilikten arındırma tesislerine ilişkin bir <u>kayıt sistemi</u> işletilecektir. Bu çerçevede, tesislerin Komisyona ve ilgili üye ülkedeki yetkili otoriteye başvurması, EK II'deki şablona uygun bir uyum izleme özet belgesi (compliance monitoring summary sheet) sunması gerekmektedir. Kayıt olmuş tesislere yapılacak resmi kontrollerde uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda tesis faaliyetinin geçici olarak durdurulmasına karar verilebilecektir.

Geçiş süreçleri:

Mevzuat yürürlüğe girmeden önce 282/2008 Sayılı Komisyon Tüzüğü'ne göre Avrupa Gıda Sağlığı Otoritesine (EFSA) yetki için başvuru yapmış olan tesislerin ürünlerinin yetki kararı verilene kadar geçen süre zarfında AB pazarına girişi mümkün olacaktır.

10 Temmuz 2023 tarihinden önce başvuru yapmış olan PET geri dönüşüm tesislerinde üretilen ürünlerin yetki kararı alana kadar geçen süre zarfında AB pazarına girişi mümkün olacaktır. 10 Temmuz 2023 tarihine kadar EFSA'ya başvurmamış olan PET geri dönüşüm tesisleri ise ilgili mevzuat gereği AB pazarına girişin ön şartı olarak EFSA tarafından verilecek yetkiyi beklemek durumunda kalacaktır.

10 Temmuz 2023 tarihinden itibaren, mevzuatın IV. Bölümünde yer verilen koşulları karşılayan yeni geri dönüşüm teknolojisi (novel technology) ile üretilenler hariç, yalnızca mevzuatta listelenen geri dönüşüm teknolojileri (EK I) ile üretilmiş olan geri dönüştürülmüş plastiğin AB pazarına girişi mümkün olacaktır.

10 Ekim 2024 tarihinden itibaren, plastik girdinin ön işlem süreçleri ile toplama süreçlerine ilişkin kalite kontrol sistemlerinin üçüncü taraflarca sertifikalandırılması gerekecektir.

Bu bilgi notu mevzuat özetinden oluşmakta olup, yasal bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Uygulamaya ilişkin detaylı bilgiler için mevzuat metnine başvurulması gerekmektedir. Mevzuata ilişkin soru ve cevaplara aşağıdaki linkten ulaşılması mümkündür: https://food.ec.europa.eu/safety/chemical-safety/food-contact-materials/plastic-recycling_en#introduction

Plastik geri dönüşümcüler için bilgilendirme sayfasına aşağıdaki linkten ulaşılması mümkündür:

https://food.ec.europa.eu/safety/chemical-safety/food-contact-materials/plastic-recycling/resources-plastic-recyclers_en